

Reisverslag 12 Skadi World Tour

Nieuwsbrief 12 tussen Spanje en Italië deel II

Sardinië en het legendarisch natuurschoon

Met 24.090 km² is Sardinië, na Sicilië dat 25.426 km² telt, het grootste eiland in de Middellandse Zee. Het heeft ongeveer 1,65 miljoen inwoners. De hoofdstad van Sardinië is Cagliari, dat in het zuiden van het eiland ligt.

Andere belangrijke plaatsen op het eiland zijn Sassari, Nuoro, Olbia en Oristano. Sardinië is tevens een autonome regio binnen de Italiaanse Republiek.

Het eiland wordt omringd door een grote reeks van kleine rotsige eilandjes, soms bebouwd, soms in gebruik door (kleine) veeboeren die 's avonds weer huiswaarts keren. Ontelbaar zijn de kleine zanderige baaitjes, omringd door vele kliffen, terwijl het zeewater ter plaatse een specifieke kleur heeft. De hoogste top op het eiland reikt tot ruim 1800 meter, een granietbult in het midden.

Het eiland heeft een subtropisch, mediterraan klimaat. De zomers kunnen zeer warm worden, en de winters zijn mild, maar waarbij sneeuw in de bergen geen uitzondering is. Daarnaast staat het eiland altijd onder invloed van de wind; de Mistral (maestrale zoals Italianen zeggen), Sirocco, libeccio en Levante.

Prehistorische stammen hebben indrukwekkende monumenten nagelaten zoals de Domus de Janas (uit de Neolithische tijd) en de duizenden Nuaraghi die hier verspreid staan, opgebouwd uit losse stenen en gebruikt als torens of hele burchten. Vanwege de bijzondere strategische ligging van het eiland, op de zeehandelsroute tussen het Midden-Oosten en Spanje, is Sardinië niet alleen veelvuldig bezocht, maar ook letterlijk onder de voet gelopen door veel volkeren en veroveraars zoals de Feniciërs en Carthagers (500 v. Chr.). Daarna de Romeinen, de Vandalen, de Byzantijnen. Daarna de Catalanen, Aragonezen, Pisanen, Genuezen, Saracenen en Napoleon. Mede hierdoor bevat het eiland een smeltkroes van volkeren en culturen. De vele kerken en basilieken zijn bijzonder fraai in een schilderachtig landschapsdecor.

Naast Italiaans spreekt een groot deel van de bevolking van het eiland Sardijns (ook wel Sardisch genoemd). Het is een van de meest archaïsche Romaanse talen afkomstig uit het Latijn. De taal bevat elementen uit het Fenicisch en Etruskische invloeden uit het Midden-Oosten en Zuidwest-Azië. Sardisch wordt nog steeds gesproken en traditioneel gebruikt in zang en muziek. De regionale Sardijnse overheid heeft het Sardisch goedgekeurd voor gebruik in officiële documenten.

Van Balearen naar Sardinië

Op 20 september vertrokken we om 23.00 uur, uit druilerig Mahon op Menorca, naar Sardinië, een afstand van 210 mijl. We berekenden dat we net een staartje mee zouden kunnen pakken van de wind, die op de Med stond. Daarmee zouden we in een mooie 3Bft terecht komen en naar Italië worden geblazen. Niets van dat was waar: de wind was al gaan liggen en veel westelijker dan voorspeld en de golven stonden nog. De zee en de wind rond de Balearen hebben geen vast patroon, maar vaste regel is wel: een dag na veel wind moet je niet varen. Dit hadden we toch weer onderschat. De tocht was dus niet prettig in de zin van golven, maar gelukkig was er geen regen en kon je in je T-shirt buiten zitten.

Nieuwe ontwikkeling van zo'n tocht is dat Annelies gewoon kan slapen en dat de katten "gewoon" niet slapen en naar buiten komen.

Odin is van bangerik een held geworden en waagt het opeens om in het holst van de nacht een rondje dek te willen lopen op een onstuimige zee. Helaas voor hen zijn de katten aangelijnd en worden ze kort gehouden.

Na 34 uren varen op de motor, kwamen we aan in de kort daarvoor uitgekozen, Golfo di Oristano, Sardinië, een stille lagune in tamelijk wild landschap, onbekend bij toeristen. Voor Annelies een mijlpaal: 200 mijl non-stop. Chapeau!

Aanpassing zevende land

En dan is al het bekende van Spanje opeens weg: er zijn hier helemaal geen kardinalen in de vaargebieden. In het donker nog, ontdekte Peter gelukkig op de Plotter Fish-farms. Op het eerste gezicht "the middle of no-where" want er waren geen andere schepen. Door deze stilte vroegen wij ons af of je hier wel mocht ankeren, er stond niets over in de Almanac. We legden Skadi in de 7 mijl brede lagune, vlak voor een, in September, uitgestorven strand. In de Imray Pilot en Reeds Almanac staat iets gemeld over een commerciële haven, maar we waagden die aanlegplek liever even niet, hetgeen erg verstandig bleek, want bij later onderzoek bleek dat je daar niet aan de kade noch aan de naast gelegen steigers aan het strand, mag liggen. De baai van Oristano behoort tot de wildste van Sardinië, ook noordwest daarvan liggen ongerepte kusten.

Het is even wennen aan een nieuwe ankersituatie: een nieuw land ziet er ook meteen vreemd uit. Er liggen geen zwemmersboeien, men spreekt een andere taal, nieuwe- of geen busdiensten, andere inrichting van het landschap, en dan ga je onderzoeken wat er zoal te doen valt. Vanuit het kleine haventje Torregrande gaat een bus, 1 x per uur naar Oristano.

En dan blijkt "gat" Oristano een enorme kathedraal en een universiteit te hebben en gelukkig een telefoonwinkel voor

een Italiaanse hotspot. Wij hebben in Oristano ook Ann (oud-collega van Peter bij ING) en Johan ontmoet, die toevallig 2 weken vakantie hielden op dit eiland.

Wat wel even nodig is, in dit land, net zoals in Portugal, is het aanvragen van een fiscaal nummer bij de instantie Agenzia delle Entrate, als je ook maar iets wilt kopen (wasmachine, hotspot). Dit gaat geheel in het Italiaans, doe je best Annelies! Praten is 1, een formulier begrijpen en invullen is 2. Maar het is ons gelukt. We hebben nu in drie landen een fiscaal nummer.

De wegwijzers op zee

In een kleine Chandlery van de Torregrande haven, die we per Dinghy bezochten, viel ons oog op een ander soort Almanac: de Italiaanse Magnamare! Italiaans is voor Annelies een makkie, dus we hebben hem direct gekocht en we hebben hem naast onze oude Imray Pilot gebruikt. De Reeds Almanac 2016 geeft geen up-to-date informatie over havensituaties (vooral Cagliari niet) terwijl de Magnamare een perfecte schets geeft met informatie over de werkelijk aanwezige Marina's en veel meer ankerplekken op Sardinië (en Corsica) waar duidelijk bij aangekend is, bij welke wind je niet beschut ligt. We zijn zó enthousiast over de Magnamare dat we een exemplaar van de Adriatische Zee in het Engels gaan bestellen.

Tharros

Na enige dagen verkennen bleken we ons te midden van veel oudheden te bevinden, waaronder het schiereiland Tharros, aan de monding van de baai van Oristano. De volkeren van de Middellandse Zee hebben zich onvergetelijk gemaakt en ons veel nagelaten aan oudheden, kunst en cultuur. Er is geen stad zonder een duizenden jaren oud monument, ook niet op Sardinië. We besloten 4 mijl op te schuiven en tegenover Tharros aan een mooring te gaan liggen. Tharros is de site van een Punisch-Romeins stadje dat in de achtste eeuw voor C. gesticht werd door Feniciërs op de plek van een Bronstijd Nuraghe dorp. Vanaf de 5e eeuw v. Chr. was het een bloeiende handelshaven. Het stadje werd het bestuurscentrum van het Judicaat van Arborea tot het onder druk van de Arabische invallen verlaten werd rond 1070 na C., hetgeen ten gunste was van het huidige Oristano. In dit "openluchtmuseum" wandel je in een tot de verbeelding sprekend décor met overblijfselen uit voornamelijk deze Punisch Romeinse periode.

Tharros is een van de meest fascinerende sites van Sardinië, niet alleen vanwege de archeologische resten van dit eens zo florerende stadje, ontstaan uit een samensmelting van oosterse antieke en westerse prehistorische culturen, maar ook vanwege de bijzondere ligging, op een schiereiland.

En zo bevind je je als enig zeiljacht, voor een brok geschiedenis.

Verder naar het zuiden

Op 27 september, na genoeg geacclimatiseerd te hebben, zeilden wij naar de zuidwestelijk gelegen Sardijnse eilandjes Isola San Pietro met stadje Carloforte en Isola Sant'Antioco met stadje Calasetta. Twee relatief onbekende vakantie-eilandjes, nog niet veel bezocht door buitenlanders. Carloforte heeft alles wat je wilt en verwacht van een authentiek Italiaans stadje. Hier geen bussen toeristen of ladingen mensen uit cruiseschepen. Via de palmenboulevard en palmenstraatjes waaraan enkele sfeervolle terrassen liggen en waar lokale bewoners hun krant lezen en zoete croissantjes (cornetti dolci) met een cappuccino of een straffe Doppio nuttigen, loop je naar de kleine straatjes met pastelkleurige huizen en gietijzeren balkonnetjes, lunch je in een Trattoria of geniet je van een echt Italiaans ijsje op een bankje onder de reusachtige ficus van het dorpsplein. Het soort dorp waar je je telefoon (of je fiets) gewoon op de stoep kan laten liggen. Hier komen bewoners toesnellen als je op straat valt, In Calasetta struikelde Annelies en viel hard neer, en kreeg meteen water en volop hulp.

Cagliari

Via Punta Menga met zijn blauwe baaien en langs de beboste heuvels van Teulada (idyllisch en gastvrij haventje) zijn we naar Cagliari gevaren om zoon Ralf te ontvangen op de boot. In een grote stad liggen is een cultuurshock. Zo kom je ineens in een totaal andere wereld, het onverzorgde en reusachtig havengebied Cagliari. Marina del Sole en Sant Elmo wordt door een familie beheerd. Dat geeft een gemoedelijke sfeer weer, maar eigenlijk is het daar een bende: verrotte pontons, een paar schepen waar de havenmeester elke drie uur het water uit moet pompen anders zinkt het, douches in een noodgebouwtje, geen hekken of beveiliging, maar...niet duur.

Het kost soms een dag om door de ongeorganiseerde gemeenschap heen te kijken en toch veel moois te zien. Cagliari, oorspronkelijk Karalis, was een Fenicische handelskolonie gesticht in 814 v. Chr. Deze stad doet qua bouw en sfeer anders aan dan kuststeden op het Italiaanse vasteland. Het wordt omringd door moerassen en zoutlagunes waar flamingo's rondvliegen. De binnenstad bestaat uit veel smalle en steil oplopende steegjes met tal van restaurantjes en ambachtswinkeltjes. De zee-promenade loopt achter militair gebied om langs terminals voor cruiseschepen en de boulevard ligt tegenover hoge 19e-eeuwse huizen. Ook is er een prachtig Romeins Amphitheater.

Hier kregen we onze eerste ervaring, dat dingen anders werken, Spanje is er niets bij vergeleken. Na gepuzzel en gevraagd hoe we op het vliegveld konden komen om onze huurauto op te halen en na adviezen om eenvoudig de bus te nemen, bleek er helemaal geen bus naar toe te gaan,

maar een trein. Met de huurauto, zijn we verder naar Olbia gereden, door spectaculair berglandschap, om de zoon van Annelies op te halen.

Onze zeilreis met Ralf

Nadat Ralf een beetje aan boord gewend was, en na het gezamenlijk bezoeken van de archeologische stad Nora en na wat heen en weer rijden, om 130 liter diesel te halen in een gewoon benzinstation (later meer over dieselprijzen), hebben we de auto ingeleverd en zijn we om de zuidoostkant van Sardinië gevaren en heeft Ralf zijn eerste zeiltocht en ankerervaring beleefd.

De eerste cala na de zuidoostpunt is "Is Molen-tis", een halve maanvormige baai, omrand door lichtgrijze gladde blokken granietrots, aan de westkant ligt het witte strand met lichtblauwe zee.

Via Porto Corallo, een mooie baai met alleen een groot vakantiecomplex, dat in September al grotendeels gesloten is, zijn we naar Santa Maria Navarrese gevaren. Vliegende vissen scheerden voor Skadi uit. Het landschap is schitterend. Ongerepte natuur met lange stroken strand waar niemand komt. Geen dorpen op de beboste hellingen van de puntige heuvels en daarachter nog hogere beboste toppen en bergen van 1200 meter. We hadden het geluk dat we elke dag wind en golven mee hadden, en konden zeilen. Ralf heeft aan het roer staan genieten in zijn eerste 75 zeemijlen.

Op 10 oktober trokken we verder, rustig op de motor, vlak langs de enorme steile kliffenkust richting Cala Gonone, een klein haventje op een afstand van ca 22 mijl. Dit is het *Parco Nazionale del Golfo di Orosei e del Gennargentu* en ...er woont niemand. Eenmaal om Cabo de Monte Santu heen, komen er kleine strandjes in zicht, die tussen de rotsen liggen en die alleen per schip te bereiken zijn. Het water is hier ongekend azuurblauw en kristalhelder.

Er zijn na Cala Gonone grotten te bezoeken en er worden, ook nog in het naseizoen veel boottochtjes ondernomen vanuit Cala Gonone. Wij hebben geprobeerd de Grotto del Fico te bezoeken die tamelijk onbekend is, maar we moesten daarvoor voor de opening van de grot ankeren in toenemende wind en rommelige zee en we besloten dat niet te doen. Een uur in de grot zou ons geen zekerheid geven, dat Skadi er goed bij zou blijven liggen. Ook de blauwe grot is eveneens een natuurwonder, dat we ooit nog eens willen bezichtigen.

Via de noordelijk van Cala Gonone gelegen kliffenkust, met ook enorme grotgaten en stille onbereikbare strandjes, zijn we naar La Caletta gevaren. Na wat af en aan motoren en zeilen, werd het opnieuw een echte zeiltocht met 4 bft zuidwest. Ralf had het super naar zijn zin, leerde kleine handigheidjes en vulde Peter perfect aan als matroos.

In pittoreske haventje Ottiolu met uitstekende service (zeker als je een woordje Italiaans probeert) hebben we, de volgende dagen, de storm afgewacht. Deze streek kenmerkt zich door witte stranden in een heuvelachtige omgeving, die niet onder doet voor de Costa Smeralda in het noorden. Maar nu beukte de woeste zee tegen het havenhoofd en smeedt bergen wier op het paradijselijke strand. De havenmeesters hebben ons zelfs nog naar een betere plek geloodst. We hebben ons evenwel vermaakt, een spel gespeeld, lekker gegeten en gedronken en ons verbaasd over de zeiljachten die met dit barre weer de tocht naar Olbia ondernamen, omdat ze hun charterboot moesten inleveren. De havenmeester schudden hun hoofd en zeiden dat de zeilers gek waren. Boot 1, allen slechts in regenjasje en niet met reddingsvest, boot 2 weliswaar aangeliind maar zo'n risico moet je niet nemen. Eenmaal buiten het haventje zagen we de schepen als een papieren schuitje een speelbal van de golven worden.

En dan kwam alweer onze laatste tocht met Ralf, door het Marine Reservaat Tavolara heen en met bestemming Olbia. Alsof er geen vuiltje aan de lucht was geweest voeren we onder een blauwe hemel met warme zon tussen de eilandjes door, nabij de Golf van Olbia.

Het tafelberg-eiland Tavolara rust op een granieten basis en het oppervlak is volledig genivelleerd door weersinvloeden 225 miljoen jaar geleden. De kuststrook wordt gekenmerkt door kleine en geïsoleerde baaien afgewisseld met zeer lange sikkelvormig stranden, onder hoge rotsachtige kapen.

En hier namen we afscheid van Ralf. We vonden het geweldig dat hij aan boord was en dat hij kon zien hoe zijn moeder haar leven op de boot leidt.

Feitjes :

- Peter en Annelies kennen elkaar op 30 september 2016 duizend dagen.
- We kunnen gemiddeld 10 dagen ankeren met 400 liter water. Dit water gebruiken we voor het douchen (elke 36-48 uur een keer) afwas en koken en andere huishoudelijke taken, 2 x uitgebreid haren wassen, een 60 graden witte was in de machine. Drinkwater gebruiken we uit flessen. Sinds Spanje drinken we geen kraanwater want het smaakt meestal uitgesproken smerig, tenzij je in de bergen bent.
- Het is opeens bongiorno i.p.v. buenos diaz. Cíao i.p.v. Óla.
- Geen chocoladetaarten, amandeltaarten, Turrón (nougat)-ijs en repen, Cuaranta Y Tres, maar overal Tiramisu, puddingbroodjes, Panettone, en Limoncello.
- Ikea is overal, Lidl ook, Aldi nergens meer.
- Cola in Spanje kost bij Lidl 99 cent per 2,2 liter, in Italië 1,75 voor 1,5 liter.
- Alcoholvrij bier in Spanje bij Lidl 0,25 cent, ruim keuze in soorten en in Italië 79 cent.
- Diesel gemiddeld 1,13 per liter in de havens in Spanje, in Italië 1,84.

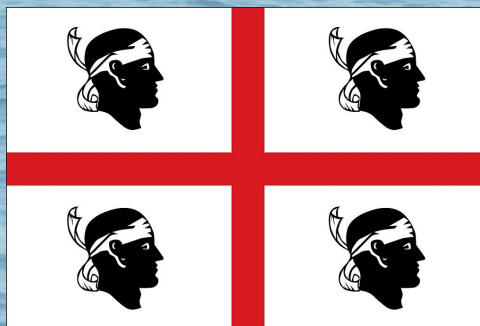
In een tijd vol Zwarte Pieten protesten even iets over slaven

De rijke geschiedenis van Sardinië is nauw verbonden met die van Noord Afrika en het Midden Oosten. In de 8e eeuw voor Chr. stichtten de Feniciërs op Sardinië hun nederzetting Sulcis, waar mineralen, goud en lood werden verhandeld. Onder Romeins bestuur floreerde de havenstad, waarna ze door piraten werd belaagd.

Veel inwoners zijn toen door de Noord Afrikaanse piraten vermoord of slaaf gemaakt.

De overheersing van de Moren in het Middellandse Zeegebied, heeft ca. 780 jaar geduurd. De geschiedenis van de lange strijd tegen de Moren en de overwinning spiegelt zich af in de vlag, waarop 4 gevangen genomen- en ter doodveroordeelde Moren staan afgebeeld.

Lang is aangenomen dat deze vlag symbool stond voor het weerstaan van de Moren door de toenmalige 4 onafhankelijke "Giudici", maar waarschijnlijker is dat de vlag door de Aragonezen werd geïntroduceerd, nadat zij op de Moren de overwinning hadden behaald, bij de slag van Sanluri in 1409. De vlag zou zelfs eerder al door koning Pedro I van Aragon vervaardigd zijn, na zijn overwinning bij de slag van Alcoraz in 1092.

Opmerking van deze maand komt deze keer van Ralf: ...

goed om te zien, dat mijn moeder veilig is!

Tot de volgende nieuwsbrief,

Tot Skadi !